

Latweefchu Awises.

Nr. 52. Zettortdeena 24tâ Dezember 1836.

Dahrsneeks un raffas=lahfites *).

Rohks teizams, tâ kâ retti kahbu
Utraddisi tam lihdsigu,
Zaur zaurim falsch, ar frohni kahbu
Ro sanz par dabbas=glishtumu,
Ne fenn ar augleem stahweja
Wehl labba kunga pils=dahrsâ.

Dauds auglu=prattigeem tas tifle
Kas winnam azzis usmette,
Un mannigs dahrsneeks neapnikke
To kohpt, kamehr tas eesehle.
Pats bija winnu pohstejis,
Tam leelus sarrus nogressis.

Tapehz ne kahbu lepnu stahstu
Pee kohla scha ne redseja;
Scho dauseem berrecht audsinatu
Pats slehpe dahrsa kafina
Un nehme no ta sarrinus
Us pohsteschanas derrigus.

Bet welti kahbu ruddens=deenu
Tas gahje raudsicht augligu;
Bij wecta tulscha, fur ar weenu
To redsejs bij ar zerribu.
Wunsch janta raffas=lahfites:
„Kur aisnestis irr no scheienes?“

Schahs lahfites no dascha kohla,
Kas pohstehts bij no mislafa,
Kâ pehrles eebirdamas rohta,
Tam spulgodamas fazzija:
„Ne sehrojees; jo debbestis
Deews tauwu kohlu nostahdih.“

pB.

Kahdi wahrbi pahr refruhfchds
eeefchanu.

„Al Deews, kahda gruhtiba! Kahdas behdas
un nopuhtas mums Jareds! Nihsteem behrneem
ja=atstahj sawi wezzaki, wihreem sawi laulati
draugi un jadohdahs farra=ammata.“ Tah-
das waidas schinni laikâ beesi ween atskam —
fazzija man pasihstams Nihgas Piggeris — un
wehl: Neskaitams pulks wezzaku, brahtu, raddu
un draugu skreen pee kungeem un ar sawahm
luhgfschanahm un raudaschanahm teem aufis pee-
brehz. Ro tad tee luhds? Lai winnu dehlus, drau-
gus, wihrus. ic. no saldatu ammata pestijohnt un
lai nemmoht deenestâ par isdohtas naudas at-
deeneschamu, fur tee sohla deeneht zif ilgi pa-
gehreschoht. Kas noteek? Utrohdahs daschi sech-
ligi kungi, kas winnu luhgfschanas paklausfa. —
Bet kahda pateiziba teem par sawu labbu firbi
no dascheem teek? Kad refruhfts no sawahm beh-
dahm pestihts, tad tas pirmejas neddelâs gan
isturrahs kâ prenahfahs, bet ne zif ilgi, kad pir-
meis karstums pahrgahjis un bailes nostahju-
schees, tad warr redseht kahda kloufischana un
pateiziba par labbadarrischanu irraid. Tad jau
Kungs bahrgs un zeetfirdigs, tad darbi gruhsti,
pahritschana knappa, tad pahr dauds gaddi
jadsihwo u. t. j. pr. Lufk, tâ pateiz kungeem
par labbu firbi, un atmakfa par lab-
beem darbeem? Un zaur to rahdahs, ka taggad
tahdu labfirdigu jo deenas jo masak palek; tee
atraujahs, ne griibedami sewim kaunu pirktees.
Un lai tu man jo labbak tizzetu, tewim stahsti-
schu, kâ ne fenn weenam, man labbi pasihsta-
mam fainneekam notikke. Bet eekam to tew
stahstu, man jateiz, ka atrohdahs daschi kungi,
kas pahr dauds leelu atdeeneschamu, prohtri, dauds
gaddus par sawu labbadarrischamu pagehr un tee

*) Statteres to behdu=sinnu no Ehdoles scho Awischu
50tâ Nri. 1836 gaddâ.

schelastibas mekletaji tanni brihdi — saldatu ammatu par leelu nelaini turredami — to usnemahs. — Bet kad ispirkti, tad tik wehl azzis atplehsch un sawu neprahthu noschehlo. — Za tas preeksch mas gaddeem kahdam puissin gaddijahs, fo kahds kungs ispirke un kam tas dauds gaddus par naudas atdeeneschamu uslikke. Kad sawa deenesa eestahjahs, tad tas atradde, ka nepareissi bij darrijs to usneindams un ka kungs tam dauds gruhus un nepaneffamus darbus uslikke. Iu raudaja karstas affaras fazzidams: labbat buhtu bijis saldatos deeneht, ne ka tahda gruhtiba dsihwoht. Ur schahdam sawahm affarahm un nopuhtham tas mohdinaja to fainneeku, kas pahrtizzis wihrs buhdams, wimmu no tahdas dsihwoschanas ispestija, no ta kunga atpirkdams un sawas mahjas usneindams, tam dewe waltu ar sawu ammatu darbotees, ar fo tas drihsat wimmam sawu isdohtu naudu warretu atlihdsinahht. Ur kahdu preeku un pateizibu ni schis sawu dsihwi sahze, to ne warru islikt. Tas fainneeks wimmam wissas leetas tahdu labbu firidi rahdija, kahdu taggad resti atrohn, to mihleja ka sawu behrnu, kaut tas pawissam ne no raddu puffes ne bija un to kohpe tapat labba ka launa deena. — Za tas itt labbi bij kahdus 3 gaddus, bet nu tam eemesli raddahs gan schà gan tà. Iu palikke ir schi dsihwe wimmam gruhtha un itt drihs bija tas fakkams wahrds: „kad summi no uhdena iswelk, tad tas rohka eekohsch“ — peepildihts. Par pateizibu winsch no sawa labbadarritaja atstahjahs un tam wissas pateizibas weeta to leelu un neaismirstamu kaunu darrija, ka teesas preekscha aizinaja, kur winsch wissus mehneschus, neddelas, deenas, fwehtdeenas, stundas un minutes, fo tam pee wissu masafa darba bij klaufijis, par dahrgu maksu bij fallizzis rehfenumà un bes kauna pagehreja, lai to wissu ismakfa jeb sawas isdohschanas weeta atrehfene. Ze wajadseja tam fainneekam ne ween sawu isdohtu naudu atrehfinahht, bet wehl kahdus rublus peemaksahht klahht un deenas gainfinahht par to, ka wimmu ka sawu draugu un behrnu no behdahm bij isglahbis un us zellu waddijis. — Ruhf, draugs, tahdu pateizibu bij tam gohdigam

wihram par labbu nemt un tahdu paschu dabdu daschi kungi, kas zaur labbu firidi tahdeem par gekkeem tohp. Talabb naw brihnumis, ka kungi fo deenas jo wairak atrahjahs tahdas leetas maifitees. Simams, ka gan wissi ta ne darra, irr teescham arri dauds labbi laudis, kas saweem labbdarritajeem muhscham paleef pateizigi.

Schohs manna labba drauga ta Dihges Liggera wahrds apdohmajis, gribbu us juns, manni mihli brahli, kam warr buht gaddijees, woi wehl us preekschu gaddisees tas listens saldatu ammatu usneint, — kahdu wahrdu runnahht. — Ur to listeni, fo Deews nospreedis, warr katris pilnam meera buht. Kad kahds spehzigis waldirajs, kurream labprahht ustizzat, juns nospreestu: weenam palikt par waggari, ohtram par staltapuissi, trescham par fullaini, zettortam par kutscheeri u. t. j. pr., un katram sawu labbu algu sohlitu, ja sawus peenabkumus pareissi kohps, woi tad juhs gan schaubitohs to ammatu usneint? Ne tizzu. Laikam tizzeseet, ka, ja paklaufigi turreseetes, kungs juns to sohlitu algu ne atraus. Bet kad nu pats wissuwarrenais, wissutaisnakais, wissuustizzigakais kungs juhs aizina sawa no muhschibas juns nospreesta listeni stahweht, kam tad schaubatees? Woi warerat peerahdiht, ka winsch jau kahdam sawu sohlitu algu atrahwis, ja tas pehz wianna prahtha turrejahs? Woi winsch ne fakka: kas manni mihlo un mannus bauffus turr, teem es labbu darru lihds tuhktoscham augumam? Bet woi tad arri Wimmu mihlojat, ja leedsatees wimmam klaufiht, kad ne gribbat wianna prahtam padohstees un eet kur winsch aizina, itt ka winsch sawu wahrdu ne turretu un sawas sohlischanas ne peepilditu? Woi ne fakka Fehwinsch Dahwidis, kas dauds gruhstibas pasaulè peedsihwoja, tà: „Es esnu jauns bijis un arri wezs tappis, bet ne esnu redsejis to taisnu atstaktu nedf wianna dsimummu maifi meklejam,“ (Dahw. ds. 37, 25). Un to paschu prahhtigs zilweks iddeenas warr redseht. — Schè gan dasch fazzihis: „Woi tad Deews manni aizina, tas jau noteek pehz kungu prahtha.“ — Tam atbildam: woi wehl ne effi dsirbejis ka

Deewa wahrds fakka: waldischana jeb kungi irr
Deewa fullaini, kam arri pehz Deewa prahtha
jabarra, un atkal: „Effeet paklaufigi tai zilwezi-
gai wirsibai ta Kunga dehl.“ (I. Peht. 2, 13.)
Zè nu redsat, ka arri zaur waldineeku pawehle-
schanu peenahkabs Deewam klauhsht wiffds tan-
nis zellòs, kurròs wansch wadda, Deewam da-
schadi zelli, pa kurreem wansch sawus behrnus
wadda. Zitti weegli, zitti grubti. Zitti wal-
dischanas, zitti klauhschanas zelli u. t. j. pr. Bet
wiffi par labbu nahk tam, kas tanni, pahr kurreu
Deews to wadda, pehz wianna prahtha pareisi
staiga. — Bet jau sinnu, kapehz dascheem sal-
datu ammatòs reebj, prohti zaur tam: ka tad ap-
pafsch zeetakas waldischanas stahw un naw sa-
wa walla dsihwoht, kà pascham patihk. —
Teesh nu gan; ka wairs tahda walla naw kà
pirmak, bet tatschu tas irr Deewa prahths.
Saprattigs sinn ir schè brihwtauschu kabrtà dsih-
woht, apdohmodams, us tam sawu peenah-
kamu, ko Deews un waldischana no ta prassa,
isdarriht. Un teescham, ja wansch tik to pareisi
peepilda, tad to nekahda listta pee semmes gahsch.
Wansch ne kurn prett sawu listeni, — jo kur-
neschana jeb nemeeriba tohs par wehrgeem taifa
kas sawam listenim pretti lauschahs un ne speh-
dani to no sew atgrubst, par wehrgeem tohp,
no ka neweens tohs ne warr atpeelht. Sapratt-
tigs pee ikkurras listtas (ja turklaubt ne pats tih-
schi wainigs) apdohma: tas man no mihla
Deewa nahk, un paleek meerigs. — Tahds
arr ne dsennahs pehz leekas mantas un bagga-
tibas, zaur ko arr negudri sewis par wehrgeem
darrahs, zerredams, sawa kabrtà taifni un pehz
Deewa prahtha turredamees, to mantu eepelnht,
ko nedf kohdi nedf ruhfa maita un pehz kam sagli
nedf rohk nei to nosohg. Wansch, kad tam mihli
mezzaki, raddi un draugi jaatstahj, sawas firbò-
sahpes lehti uswarr, Deewam tohs im sewi
pawehledams. Un tà eefsch wiffahm leetahm
saprattigs paleek brihwmihrò, fur sawwallneeki
un neprahtneefi zaur sawu paschu wainu sewis
par wehrgeem darrahs un welti mohzahs. Kas
saprattigs, lai tas buhtu fungs woi kalps, wirs-
neeks jeb salpats, staiga brihwzellà stiprats

buhdams wiffas weetas par tabdahn eefahro-
schanahm, kas wedd us launu. — Tad nu,
brahlt, nei jums buhs, nei juhs warrat sawam
listenim pretti stahweht, ko Deews ar gudru
sinnu katram uospreedis. — Talabb ne kurneet
prett wianna darrischanahm, bet tizzait drohschi
„tas Kungs irr taifus eefsch wiffseem
saweem zelleem, un fwehts eefsch wif-
seem saweem darbeem.“ (Dahw. ds. 145,
17). — Tizzat drohschi, ka wansch juhs naw
atstahjis, kad arri deesin kahda grubta listta
jums useet. Turrajtees tik pee Winna wiffa
buhshanà, tad teescham panahkfeet to algu, ko
wansch saweem mihlotajem sohlijis, kad ne
scheitan, tad tur, fur nekas bes sawas algas
ne paleek un fur nekahda grubtiba nedf truhkums
spesch.

U. L.

Smeeklu = stahstis.

Kahds leelitais, kas tur klaubt leels nesinnat-
neeks bija, bij mas dauds pa sweschahm semnehm
reisojis, zaur ko tas sawu leelischam jo wairak
spheje pa-angstinahk. — Kahda sweschà trak-
teeri, fur wansch ar zitteem reisneekem maltiti
turreja, wansch atkal sawu mehli palaide walla,
leelidamees un dauds brihnumus no sweschahm
semnehm stahstidams. „Kad juhs tik dauds
effat reisojuschu“ — weens no teem fozzija, kas
tur klaubt bija — „tad juhs gan wiffas apraksti-
tas semmes (prohti: tahs grammatas apraksti-
tas semmes) itt labbi buhseet apmeklejuschi?“ —
„Ne,“ — „atbildeja tas leelitais, „tur nekad ne
esnu bijis, bet beesi ween garram schahwis!““

U. L.

Lapfa un Krauklis.

Krauklis, seeru nosadis,
Turreja to sehshòht kohkà.
Lapschu tehws to faohdis
Kahroja to dabhuht rohkà,
Blehdis tabehl wiltiba
Kraukliti tà gohdeja:
„Labbriht putnu-zeenigi
Juhs pahr wiffseem jankasi,

Ja ta dseedatut no galwas,
Ka jumb kohschas spulgo spalwas,
Lad par putnu=lehainu
Zuhš ikfattris eesautu.“ —

Krauklitis par tabdu gohdu
Leppodamees issteepjabs,
Plattu deggonu ka blohdu
Uttais, dseedaht usnemmahs.
Secriasch tikkai ahriiskritte.
Lapsai mutte; miikstmechite,
Kummosuu norihjusi,
Zeize: „Krauklit“, paleez Kluffi!
So tu dseedi nejauki.

Mulkis lepnais woi ne prohti,
Kapeh3 tew tee gohdi dohti?
Seeru par to nosweedi.
Seeru maksa mahziba:
Laisitajis irr ja=zeeno.“

Krauklitis to fapratitis
Kaunadamees prohjam frehje,
Sanzis, jebshu tikkai wehja:
Krahpeis, Krahpeis, besgohdis;
Seeru tu man iskrahpi,
Mulkibu wehl pahremetti.

pb.

Teefas fluddinafchanaš.

Peo Skelhes pagasta teefas taps 15ta Janwar
1837 tas pee nomirruscha Skelhes fainneeka Wezz-
preedeniu Ehrmann Kleppera par 90 fudr. rubbuleem
cekishlats un neisnemts fudrabs uhtrupē pahredohts.

Skelhe, 2tra Dezember 1836. I
(L. S.) +++ Ehrmann Lufschewitz, peefehbetais.
(Nr. 56.) G. Schneider, pagasta teefas fribweris.

Wissi tee, kam kabdas taiinas parrabu prassischa-
nas pee ta Sehmes fainneeka Kalainu Ernesta buhtu,
pah kurre mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati,
lihds 16tu Janwar 1837, pee saubeschanas famas
teefas pee Schlockenbekkes pagasta teefas peeteiltees.

Schlockenbekkes pagasta teefa, tai 5ta Dezember
1836. 2

(Nr. 213.) +++ Fanne Lahze, pagasta wezzakais.
G. C. Blindreich, pagasta teefas fribweris.

Wissi tee, kam kabdas prassischanas pee teem Lam-
bertamuischas fainneekem Kublu Jehkaba Etrant-
neeka, Kalneeku Jahua Strauscha, Kairu Mikkela
Lebrauda un Kuntichu Jurra Zeekura buhtu, pah
kurre mantahm konkurse spreesta, tohp usaizinati,
lihds 1mu Janwar 1837 pee schihs pagasta teefas pee-
teiltees.

Lambertamuischas pagasta teefa, tai 5ta Dezember
1836. 2

(Nr. 129.) +++ Mikkell Zelms, pagasta wezzakais.
R. Brees, pagasta teefas fribweris.

Wissi tee, kam kabdas taiinas parrabu prassischa-
nas pee teem Schlockenbekkes fainneekem, Kaufe-
neeku Mikkela, Klinku Jehkaba, Slaweetu Jehkaba,
Wehrschkalleju Ansa, Libnu Lohma, Krasimu Jeh-
kaba, Preedu Swihtu Mikkela un Kalku Swihtu
Janna buhtu, pah kurre mantahm konkurse spreesta,
tohp usaizinati, lihds 23schu Janwar 1837 pee sau-
beschanas sawas teefas pee Schlockenbekkes pagasta
teefas peeteiltees.

Schlockenbekkes pagasta teefa, tai 10ta Dezember
1836. 2

(Nr. 217.) +++ Fanne Lahze, pagasta wezzakais.
G. C. Blindreich, pagasta teefas fribweris.

Zitta fluddinafchana.

Ittin labbi dihgoschas lehzes warr par 90 kap. fudr.
pahru dabhuht pee Salkas muischas waldischanas. 2

Krohna Kuldigas muischas Kummel-sweija irr
us arrenti dabujama. Kam patlktu scho sweiju us
arrenti nemt, tai 12ta un 14ta Janwar 1837 preeksch
pufsbeneas pulksten 11 Kuldigas muischā atnahf, kur-
ari klastafas simnas dabuhš.

Kuldiga, 15ta Dezember 1836. 3
Muischas waldischana.

Krohna Potkaijes muischas keepinu Krohgs, ne-
tahu no Dohbeles, irr us arrenti isdohdamē. Klob-
talas simnas warr dabuhht Jelgawā, fribwera-celā,
Krohdera Schwahna nammā. 3

W r i h w d r i k k e h t.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed: Hofraht von Draunschweig, grahm. pahrluhkotais.